

Ny Tretten bru

Teknisk Notat / Rapport

Planprogram Tretten bru

Oppdragsgiver:		Innlandet fylkeskommune				
Prosjektnavn:		Ny Tretten bru				
Dokumentnavn:		r_d_Planprogram_13130.pdf				
Fagdisiplin:		Reguleringsplan				
01		15.05.2026	Høringsutgave	TDN	AF	KKG
00		24.04.2026	Første utgave	TDN	AF	KKG
Rev	Status	Dato	Beskrivelse	Utarb	Kontr	Godkj

INNHold

BAKGRUNN FOR PLANARBEIDET	3
1.1 TILTAKSHAVER OG FAGKYNDIG RÅDGIVER	3
1.2 HENSIKTEN MED PLANARBEIDET	3
1.3 BAKGRUNN.....	3
1.4 KRAV OM KONSEKVENSTREDNING OG ANERKJENT METODIKK	4
1.5 BRUK AV PLAN- OG BYGNINGSLOVEN § 3-7	4
1.6 BESKRIVELSE AV PLANOMRÅDET	4
2. GJELDENE PLANER, RETNINGSLINJER OG FØRINGER.....	5
2.1 KOMMUNEPLAN FOR ØYER KOMMUNE	5
2.2 GJELDENE REGULERINGSPLAN	5
2.3 STATLIGE RETNINGSLINJER OG FØRINGER	5
2.3.1 NASJONALE FORVENTNINGER TIL REGIONAL OG KOMMUNAL PLANLEGGING 2023-2027	5
2.3.2 STATLIGE PLANRETNINGSLINJER FOR KLIMA OG ENERGI	5
2.3.3 STATLIGE PLANRETNINGSLINJER FOR AREALBRUK OG MOBILITET	6
2.4 REGIONALE RETNINGSLINJER OG FØRINGER	6
2.5 ANDRE RELEVANTE FØRINGER.....	6
3. UTREDDINGSALTERNATIV.....	7
3.1.1 BESKRIVELSE AV SILINGSNOTAT, HENSIKT OG PROSESS.....	7
3.1.2 VURDERTE ALTERNATIV	7
3.1.3 FAGLIG ANBEFALING	9
3.2 VARSLINGSOMRÅDE	11
4. UTREDDINGSPROGRAM.....	12
4.1 TEMAER SOM SKAL BESKRIVES I PLANBESKRIVELSEN.....	12
4.2 KONSEKVENSTREDNING.....	15
4.2.1 NATURMANGFOLD PÅ LAND.....	15
4.2.2 VANNMILJØ OG NATURMANGFOLD I VANN.....	15
4.3 RISIKO- OG SÅRBARHETSANALYSE	16
4.4 NULLALTERNATIVET.....	17
5. MEDVIRKNING OG FREMDRIFT	17
5.1 INFORMASJON OG MEDVIRKNING	17
5.2 FRAMDRIFTSPLAN	18
6. VEDLEGG.....	18

BAKGRUNN FOR PLANARBEIDET

1.1 TILTAKSHAVER OG FAGKYNDIG RÅDGIVER

Tiltakshaver for ny Tretten bru er Innlandet fylkeskommune. Prosjektleder er Knut Bergum, knubrg@innlandetfylke.no.

Rådgivergruppen utgjøres av AFRY og Asplan Viak i samarbeid. Asplan Viak v/Kristi Galleberg er prosjektleder. AFRY v/Marius Kornstad leder prosjekteringsgruppen, og Asplan Viak v/Ane Fyksen leder planprosessen.

1.2 HENSIKTEN MED PLANARBEIDET

Hensikten med planarbeidet er å utarbeide en detaljreguleringsplan som legger til rette for etablering av en ny, permanent Tretten bru. Planarbeidet skal avklare plassering og utforming av ny bru, og sikre at løsningen er flomsikker, trafikksikker og tilpasset både eksisterende og framtidig vegnett, herunder krav til framtidig E6-standard.

I arbeidet med planprogrammet er følgende alternative bruplasseringer undersøkt:

- *tett oppstrøms dagens bruplassering*
- *tett nedstrøms dagens bruplassering*
- *dagens brutrasé*

Det er et mål at planprogrammet skal fastsette ett utredningsalternativ. Som et underlag til planprogrammet er det utarbeidet et silingsnotat. Silingsnotatet gir en faglig anbefaling om hvilke bruplasseringer som er realistiske, og hvilke alternativer som ikke er realistiske. I etterkant av høringen av planprogrammet vil vi i dialog med regionale myndigheter låse bruplassering og veglinje for ett utredningsalternativ som det utarbeides reguleringsplanforslag og byggeplan for.

Plan- og utredningsarbeidet skal sikre at hensyn til miljø og samfunn blir vurdert og ivarettatt i tråd med kravene i plan- og bygningsloven og forskrift om konsekvensutredninger. Planarbeidet skal også avklare nødvendige avbøtende tiltak og sikre en utbygging som er gjennomførbar innenfor ramme i forskrift om vern av Trettenstryka biotopvernområde.

Parallelt med planarbeidet skal det gjøres bruprojekteringer og utarbeides teknisk plan som fastsetter prinsipper for teknisk løsning, herunder brulengde, fundamentering, kryssløsninger, adkomstforhold, gang- og sykkelforbindelser, samt nødvendige riggområder og tiltak i anleggsperioden.

Sammen med kommunen og regionale myndigheter ønsker Innlandet fylkeskommune at det legges til rette for en effektiv plan- og byggeprosess med mål om oppstart av bygging høsten 2028.

1.3 BAKGRUNN

Det planlegges ny permanent bru på Tretten som erstatning for brua som kollapset i 2022. Dagens midlertidige bru ble oppført i 2023 med midlertidig tillatelse (dispensasjon) fram til 2033.

Det er gjennomført mulighetsstudie (Innlandet fylkeskommune, 2023) og et skisseprosjekt (COWI, 2024) tidligere i prosessen, før planarbeidet begynte. Skisseprosjektet konkluderer med at det skal planlegges for at den nye brua vil være en samvirkebru i stål og betong, og at E6 legges i kulvertløsning under brua. Brua vil ha en samlet lengde på om lag 120-150 meter.

2. GJELDENE PLANER, RETNINGSLINJER OG FØRINGER

2.1 KOMMUNEPLAN FOR ØYER KOMMUNE

Kommuneplanens arealdel for Øyer kommune 2018-2028 ble vedtatt av kommunestyret i møte 27.09.2018.

Innenfor varslingsområdet er det avsatt arealer til: Veg, Næringsvirksomhet – nåværende og framtidig, Boligbebyggelse – nåværende og framtidig, Offentlig eller privat tjenesteyting – nåværende, Sentrumsformål, Grønnstruktur og Naturområde (Lågen) inkl hensynssone H720 – båndlegging etter lov om naturvern, for Trettenstryka fuglefredningsområde (nå Trettenstryka biotopvernområde).

I referat fra oppstartmøte påpeker Øyer kommune at tiltaket ikke er i tråd med kommuneplanen på grunn av avvik fra dagens bruplassering.

Figur 2-1 Utsnitt Kommuneplanens arealdel 2018-2028

2.2 GJELDENE REGULERINGSPLAN

Innenfor varslingsområdet foreligger følgende reguleringsplaner:

- *TINE Meieriet Tretten*, planID: 202102, vedtatt 28.09.2023
- *Tretten sentrum*, planID: 253, vedtatt 28.08.1997
- *E6 Tingberg-Tretten*, planID: 507, vedtatt 30.08.2007
- *Rv. 254 Tretten bru og jernbanekryssing*, planID: 506, vedtatt 16.06.2005

Flere av planene er av eldre dato og vil delvis erstattes av detaljreguleringsplan for Ny Tretten bru.

2.3 STATLIGE RETNINGSLINJER OG FØRINGER

2.3.1 NASJONALE FORVENTNINGER TIL REGIONAL OG KOMMUNAL PLANLEGGING 2023-2027

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging ble sist vedtatt ved kongelig resolusjon 20. juni 2023. Forventningsdokumentet er inndelt etter 2030-agendaens fem overordnede perspektiver; sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft, samfunnssikkerhet og beredskap og samarbeid for å nå målene. Hvert kapittel ender opp i konkrete forventningspunkter som skal ses i sammenheng og på tvers av kapitlene.

Forventningsdokumentet vil være av særlig betydning for å følge opp regjeringens forventninger til trygge og inkluderende lokalsamfunn, klima, natur og miljø for framtida, samt samfunnssikkerhet og beredskap.

2.3.2 STATLIGE PLANRETNINGSLINJER FOR KLIMA OG ENERGI

Retningslinjene ble fastsatt ved kgl.res. av dato 20.12.2024. Formålet med retningslinjene er å sikre at klima og energi vektlegges i planleggingen etter plan- og bygningsloven og øvrig myndighetsutøvelse og virksomhet i staten, kommunene og fylkeskommunene. Klima omfatter både reduksjon av klimagassutslipp, karbonopptak og -lagring og tilpasning til forventede klimaendringer. Retningslinjene tydeliggjør statens forventninger til hvordan dette skal gjøres, og statens bidrag til kunnskapsgrunnlag og veiledning.

Retningslinjene skal legges til grunn ved kommunal, regional og statlig planlegging etter plan- og bygningsloven, og kommunal virksomhet.

2.3.3 STATLIGE PLANRETNINGSLINJER FOR AREALBRUK OG MOBILITET

Retningslinjene ble fastsatt ved kgl.res. av dato 24.01.2025. Formålet med retningslinjene er å sikre en samordnet og bærekraftig bolig-, areal- og transportplanlegging og bidra til mer effektive planprosesser. Planleggingen skal bidra til å utvikle bærekraftige byer og lokalsamfunn, legge til rette for verdiskaping og næringsutvikling, og fremme helse, miljø og livskvalitet. Planleggingen skal samtidig bidra til reduserte klimagassutslipp, et klimatilpasset samfunn og ivaretagelse av kulturmiljø og naturmangfold, samt redusere tapet av dyrket mark, natur-, villrein- og friluftsområder og karbonrike arealer.

Retningslinjene skal legges til grunn ved kommunal, regional og statlig planlegging etter plan- og bygningsloven, og kommunal virksomhet.

2.4 REGIONALE RETNINGSLINJER OG FØRINGER

[Landbruksplan for Lillehammerregionen 2021-2025](#), vedtatt i Øyer kommunestyre 23.09.2021

2.5 ANDRE RELEVANTE FØRINGER

- *Mulighetsstudie for Tretten sentrum, under arbeid*
- [Kommunedelplan vannforsyning og avløp 2023-2033](#)

3. UTREDNINGSSALTERNATIV

3.1.1 BESKRIVELSE AV SILINGSNOTAT, HENSIKT OG PROSESS

Det er et uttalt mål at planprogrammet skal brukes til å komme fram til ett alternativ som det deretter utarbeides reguleringsplanforslag og konsekvensutredning for. Dette er nødvendig for å kunne starte detaljprosjektering så tidlig at prosjektet kan være klart for byggestart tidlig høsten 2028.

For å gi et best mulig beslutningsgrunnlag er det utarbeidet et silingsnotat som følger planprogrammet. I dette silingsnotatet er det gjort rede for de tre ulike alternativene som har vært aktuelle etter at mulighetsstudie i 2023 og skisseprosjekt i 2024 har fastslått hovedkonsept for bruplassering og bruløsning. I silingsnotatet er alternativene beskrevet, og det er gjort rede for virkninger og konsekvenser som kan påvirke valg av løsning. For å komme fram til en anbefaling er det lagt vekt på kostnader, hensynet til naturmangfoldet i elva, framkommelighet og arealbruk. Vektingen mellom kriteriene framgår av tabellen nedenfor.

Tabell 1 Silingskriterier og vekting

Hovedkriterier	Vekt	Underkriterier	Vekt	Beskrivelse
Kostnad	35%	Kostnadsramme	70%	Kostnadsramme fra kostnadsberegning
		Driftskostnad	20%	Vurdering av fremtidige vedlikeholdskostnader
		Kostnadsrisiko	10%	Identifiserte aspekter av bruløsning som gir usikkerhet i bygge-/prosjekteringskostnad
Naturmangfold i elva	30%	Påvirkning av elva i permanent tilstand	70%	Plassering i forhold til funksjonsområdenes avgrensning, påvirkning på kantsone og fare for forurensning/tilslamming
		Påvirkning av elva under bygging	30%	Anleggsfasens påvirkning på funksjonsområder, påvirkning på kantsone og fare for forurensning/tilslamming
Framkommelighet	10%	Veggeometri	20%	Horisontal kurvatur
		Trafikksikkerhet/kryssutforming vest	40%	Trafikksikkerhet for alle trafikkgrupper. Kryssutforming mot Lågenvegen
		Trafikksikkerhet/kryssutforming øst	40%	Trafikksikkerhet for alle trafikkgrupper. Kryssutforming mot Circle K
Arealbruk	10%	Innløsning av boliger	55%	Antall innløste boliger og hvorvidt de hører til i et sammenhengende boligmiljø
		Arealbruk og påvirkning på annen manns grunn	45%	Konfliktpotensial knyttet til matjord, støypåvirkning, næringsarealer og anleggsfase
Anleggsperioden	15%	Trafikale ulemper	100%	Trafikale ulemper i anleggsfase, inkl. omkjøringsveg og framkommelighet for myke trafikanter.

3.1.2 VURDERTE ALTERNATIV

Brubyggingen utføres med samme prinsipp for alle alternativer. For alle alternativene vil det være behov for midlertidig steinfylling i elva for å etablere anleggsveg og nødvendig adkomst til fundamenter og søyler i byggeperioden. Eksisterende pilarer og landkar skal fjernes.

Alternativene som er vurdert er:

- Alternativ 1: Tett oppstrøms dagens bruplassering
- Alternativ 2: Tett nedstrøms dagens bruplassering
- Alternativ 3: Dagens brutrasé

3.1.2.1 Alternativ 1

Figur 3-1 Alternativ 1 - Bru oppstrøms dagens bru

Alternativ 1 er ny bru tett oppstrøms dagens bru. På vestsiden av Lågen begynner ny veg like øst for adkomstvegen opp til Tretten stasjon og krysser gnr./bnr. 130/29 (Lågenvegen 1), der det vil etableres fyllinger. Fyllinger vil også etableres på gnr./bnr. 130/95 (Lågenvegen 3), der noe dyrka mark beslaglegges. På østsiden av elva treffer brua Kongsvegen noe lenger nord enn dagens kobling, ca. midt på vestsiden av eiendommen gnr./bnr. 97/57 (Kongevegen 1545).

3.1.2.2 Alternativ 2

Figur 3-2 Alternativ 2 - Bru nedstrøms dagens bru

Alternativ 2 er bru tett nedstrøms dagens bru. Den nye vegen begynner på vestsiden av Lågen like før avkjørselen fra Musdalsvegen til meieriområdet (TINE), før den følger dagens trasé tett mot øst over gnr./bnr. 130/89. I øst treffer brua Kongsvegen ved sørenden av bygget til Circle K, noe sør for dagens kobling.

3.1.2.3 Alternativ 3

Alternativ 3 innebærer etablering av ny permanent bru i dagens brutrasé. For å muliggjøre gjennomføring av anleggsarbeider, forutsetter alternativet enten etablering av en midlertidig bruforbindelse i anleggsperioden, eller at trafikkavviklingen løses uten midlertidig bru.

Det er vurdert to varianter for midlertidig bru i anleggsperioden, med ulike plasseringer sør for dagens bru. Begge variantene gir en nødvendig spennlengde for midlertidig bru på om lag 150 meter hvis man skal unngå inngrep i Lågen. Det ene alternativet er tenkt etablert ca. 350 meter sør for dagens bru, med tilkobling fra sydenden av meieriområdet på vestsiden av elva, og med landkar på østsiden i området mellom brannstasjonen og renseanlegget like nedenfor rundkjøringen på E6. Brua vil treffe land mellom brannstasjonen og renseanlegget. Det andre alternativet vil ligge ca 100 m lenger oppstrøms med tilkobling på vestsiden av Lågen til internveg på østsiden av TINE Meieriet.

Et alternativ til midlertidig bruforbindelse er at det ikke etableres noen midlertidig bru i anleggsperioden. Dette tilsvarer situasjonen som oppsto da brua kollapset og vil innebære at lokaltrafikk må kjøre via Øyer, noe som gir en omveg på ca 22 km fra vestsida av bruenden til Aurvoll skole langs fv. 252. Dette gir ca. 20 min ekstra kjøretid på sommerstid og ca. 30 min ekstra med buss vinterstid. Skoleelever fra blant annet Øyer og Ringebu får lengre reiseveg til videregående skole når brua er stengt.

3.1.3 FAGLIG ANBEFALING

Hovedkonklusjon er at det er svært små forskjeller mellom alternativene innen de fleste kriteriene.

Alternativ 1 (tett oppstrøms dagens plassering) og alternativ 3 (i dagens trasé) er vurdert som like og marginalt bedre enn alternativ 2 (tett nedstrøms dagens plassering) for det samlede naturmangfoldet i biotopvernområdet.

Med tanke på framkommelighet i permanent situasjon er alternativ 1 vurdert som marginalt bedre enn alternativ 2 og 3 – som er vurdert som likeverdige.

Alternativ 3 er vurdert som best med tanke på arealbruk siden det ikke krever innløsning av boliger eller berører annen manns grunn noe vesentlig ut over det som er dagens situasjon. Alternativ 1 er vurdert som det dårligste med tanke på arealbruk da det krever innløsning av en bolig som er en del av bygningsmiljøet på vestsiden av Tretten.

Med tanke på kostnader er alternativene så like at det ikke er mulig å skille mellom dem.

Kriteriet som utgjør den største forskjellen mellom alternativene er de trafikale ulempene i anleggsfasen, der alternativ 3 har betydelig større ulemper for lokalsamfunnet enn alternativ 1 og 2. En anleggsfase uten bruforbindelse vil også være i strid med de føringen som så langt har vært lagt for planarbeidet.

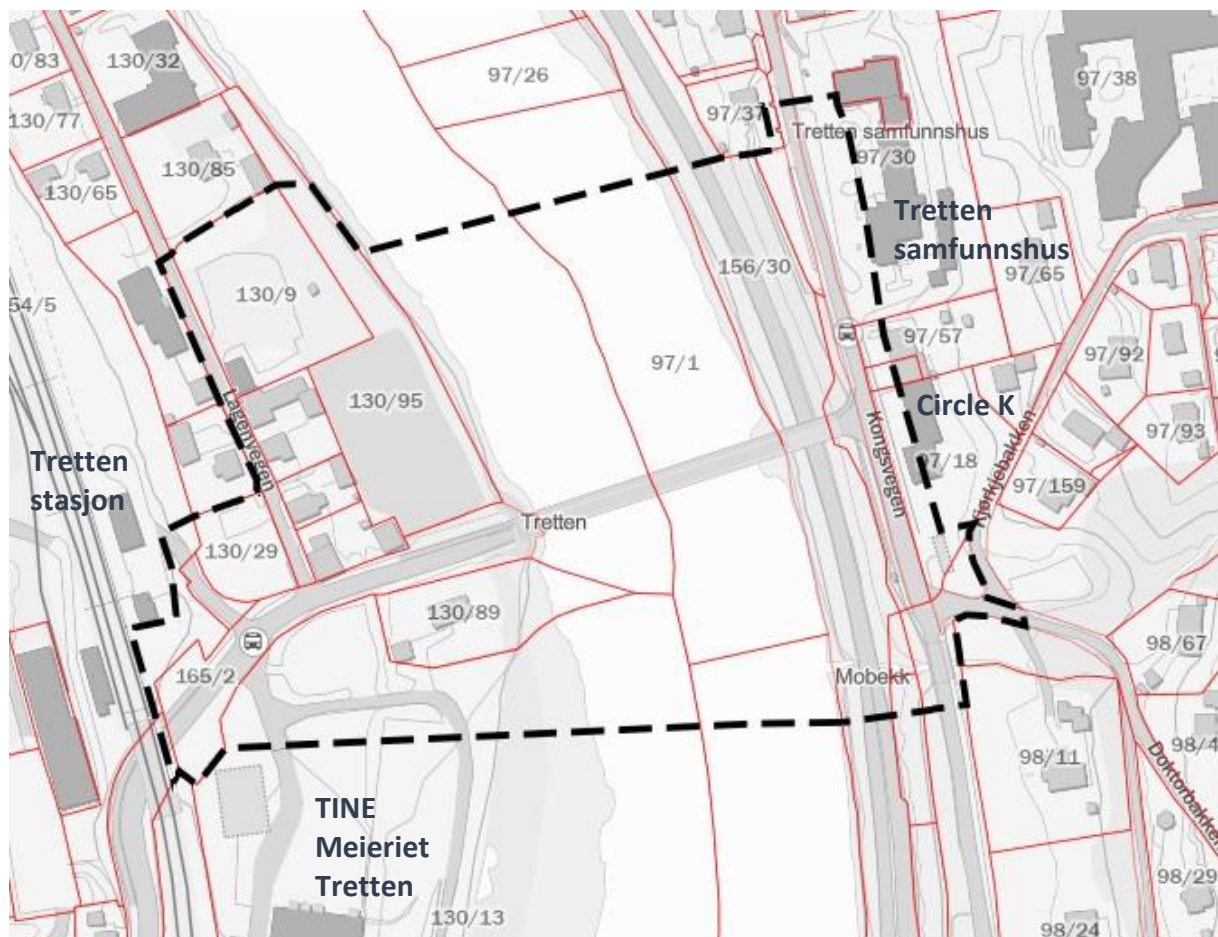
De tre aktuelle plasseringene det ønskes innspill på er:

- Bru oppstrøms dagens bru
- Bru nedstrøms dagens bru
- Bru med dagens plassering uten bruforbindelse i anleggsfasen

Faglig vurdering er at de marginale fordelene for naturmangfoldet som ligger i alternativ 3, ikke kan forsvare de betydelige ulempene det vil medføre for lokalmiljøet å ikke ha bruforbindelse i anleggsfasen. Ellers er alternativene så like at faglig anbefaling er at valg av alternativ avventes til planprogrammet har vært ute på høring og alle interessenter har uttalt seg til spørsmålet.

3.2 VARSLINGSOMRÅDE

Planområdet omfatter området rundt Tretten bru, der fv. 254 krysser Gudbrandsdalslågen i Tretten sentrum. Området består i dag av midlertidig bru etablert i 2023 på samme sted som brua fra 2012 som kollapset 15. august 2022. Området ligger innenfor Trettenstryka biotopvernområde, som er et svært viktig overvintrings- og funksjonsområde for fossefall og andre vannfuglarter, samt gyte- og oppvekstområde for storørret fra Mjøsa.

Figur 3-3 Varslingsområde

Varslingsområdet dekker bruløsning for dagens bruplassering, oppstrøms dagens bru og nedstrøms dagens bru, samt tilknytninger til eksisterende infrastruktur som veg, vann- og avløp og elektro. Som i alle planprosesser vil avgrensingen av detaljreguleringen ha en mindre utstrekning enn varslingsområdet.

4. UTREDNINGSPROGRAM

Iht. plan- og bygningslovens § 4-2 skal planens virkninger beskrives i planbeskrivelsen. I utredningsarbeidet legger vi opp til at det lages egne temanotater for de største utredningstemaene. Temanotatene oppsummeres i planbeskrivelsen. Disse fagnotatene vil ligge som vedlegg til planbeskrivelsen når den sendes på høring. For mindre temaer beskrives virkningene i planbeskrivelsen uten underliggende notater.

I oppstartmøtet med Øyer kommune ble det avklart at virkninger for følgende temaer skal belyses i planbeskrivelsen:

4.1 TEMAER SOM SKAL BESKRIVES I PLANBESKRIVELSEN

Utredningstema	Om utredningstemaet	Kunnskapsgrunnlag og metode	KU/notat/ planbesk.
Kulturminner	Ikke relevant.	Det er ikke kjent at tiltaket direkte berører registrerte kulturminner. Opprinnelig plassering gir ingen konflikter med kulturminner.	Skal ikke utredes
Ras- og skredfare, geoteknikk	Tiltaket ligger innenfor aktsomhetsområde for kvikkleireskred. Tiltaket ligger utenfor skred i bratt terreng (snøskred, steinsprang og jord- og flomskred).	Det er utført grunnundersøkelser, og boringene viser at det ikke er sprøbruddmateriale eller kvikkleire på tiltaksområdet. Ny bru ligger utenfor et mulig løsnemråde eller utløpsområde. Områdestabiliteten er derfor ivaretatt. En områdestabilitetsvurdering iht. NVEs kvikkleireveileder 1/2019 skal utarbeides som dokumenterer vurderingene som er utført.	Notat
Flomfare	Temaet omfatter hydrologiske vurderinger.	Blasy & Øverland utførte flomsonekartlegging (200- og 20-årsflom) av elvestrekningen i 2017. Vi har tilgang til deres modeller/resultater gjennom E6 Øyer-Otta-prosjektet. Som inngangsdata legges til grunn dimensjonerende vannføring fra NVE-rapport 127-2015. Vegnormal N200 legges til grunn for fastsettelse av endelig dimensjonerende flomvannmengde inkludert klima- og sikkerhetspåslag som gir minimumskote for underkant bru. Som terrenggrunnlag benyttes nyeste bunnscanning fra NVE (2025). Utenom NVEs faste vannføringsmålestasjon ved utløpet av	Notat

		<p>Losna finnes det oss bekjent ingen vannførings- eller vannstandsmålinger nær selve bruområdet de siste 10-20 år.</p> <p>Anleggsfasen med anleggsfyllinger ut i elva antas å bli den mest utfordrende, pga. oppdemmingseffekten, samt økningen i vannhastighet/erosjon dette medfører.</p> <p>Hydrologitemaet utredes primært gjennom 2D hydrauliske modeller, basert på Blasy & Øverlands oppsett og vil danne grunnlaget for nye hensynssoner for flom i reguleringsplanen.</p>	
Støy	Støy fra vegtrafikk	Støy utredes i henhold til støyveileder T-1442/2021, retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging. Det utarbeides støysonekart fasadeberegninger for støyfølsom bebyggelse for dagens situasjon og fremtidig situasjon.	Notat
Naturmangfold på land	Se delkapittel 4.2.2.	Se delkapittel 4.2.2.	KU
Vannmiljø og naturmangfold i vann	Se delkapittel 4.2.3.	Se delkapittel 4.2.3.	KU
Landskapsbilde	Landskapsbilde defineres som landskapets romlige og visuelle egenskaper og hvordan landskapet oppleves som fysisk form. Det omfatter alle omgivelser, fra det tette bylandskap til det uberørte naturlandskap. For ny Tretten bru vil temaet belyse hvordan utredningsalternativet påvirker landskapsbildet.	<p>Notatet vil omfatte en beskrivelse av det overordnet for landskapsrommet ved Tretten og lokalt ved tiltaket. Utredningsalternativets nær- og fjernvirkning på landskapsbildet vurderes.</p> <p>For det overordnede landskapsbildet forventes små forskjeller i påvirkningsgrad når det gjelder fjernvirkning av permanent situasjon, fordi alternativet ligger tett opptil nullalternativet i plassering og fysisk form. For nærvirkning vil tilpasning til stedet herunder bl.a. dagens bebyggelse og vegforbindelser øst og vest for Lågen vurderes. I tillegg vil alternativets påvirkning på Lågen med strandsone som bærende landskapselement belyses.</p>	Planbeskrivelsen
Friluftsliv og by- og bygdeliv	Friluftsliv er definert som opphold og fysisk aktivitet i friluft i fritiden, med sikte på miljøforandring og	Brua er en viktig kobling på tvers av Lågen og fungerer som skoleveg. Samtidig knytter brua de to delene av Tretten sammen på tvers av elva.	Planbeskrivelsen

	<p>naturopplevelser (V712). By- og bygdeliv er definert som opphold og fysisk aktivitet i by og tettsted.</p> <p>For dette planarbeidet omhandler temaet i hovedsak ferdelsforbindelser på tvers av Lågen og koblingen mot sentrumsfunksjoner/ skole etc.</p>	<p>Det forventes at temaet vil bli ubetydelig påvirket i permanent fase, ettersom mulighet for kryssing av Lågen opprettholdes uavhengig av hvilken trasé som velges. Det vil eventuelt bli noe midlertidig påvirkning i anleggsfase. Temaet beskrives i planbeskrivelsen.</p>	
Naturressurser (jordbruk og grunnvann)	<p>Tema naturressurser er definert ut fra «<i>samfunnets interesser og behov for å ha ressursgrunnlaget tilgjengelig for framtida.</i>»</p> <p>Aktuelle naturressurser innenfor området er: jordbruk og grunnvann.</p>	<p>Jordbruk: Området på vestsiden av Lågen like oppstrøms eksisterende bru, er ikke registrert som hverken dyrka mark eller dyrkbar mark i Kilden (kilden.nibio.no). Arealet er imidlertid markert som jordbruksområde i AR5. Det vil bli utarbeida et arealregnskap for permanent og midlertidig beslag.</p> <p>Grunnvann: Det er registrert en grunnvannsressurs innenfor planområdet med antatt begrenset kapasitet. Tretten vannverk som ligger like nord for planområdet, er en del av denne grunnvannsressursen – hvor Lågenvann infiltrerer gjennom grunnvannsressursen inn mot vannverket. Det forventes ingen påvirkning av grunnvannsressursen, men dette blir omtalt i planbeskrivelsen.</p>	Planbeskrivelsen
Klima	<p>Tema klima omhandler direkte og indirekte utslipp av klimagasser til atmosfæren, og konsekvensen dette har for global oppvarming.</p>	<p>Det vil utarbeides et klimaberegninger for reguleringsplanen for å kartlegge hvor store utslipp prosjektet kan forventes å medføre, både fra utbyggingsfasen og fra driftsfasen.</p> <p>Klimaberegningen gjøres med bakgrunn i forventa mengder, arealbeslag og energibruk i anleggs- og driftsfase, samt standard faktorer i verktøyet vegLCA. Veileder for klimagassberegninger i infrastrukturprosjekter legges til grunn for beregningene.</p>	Notat
Anleggsgjennomføring	<p>Bygging av ny Tretten bru krever vurderinger av anleggsområder,</p>	<p>Det vil utarbeides en plan for anleggsgjennomføringen/faseplaner med beskrivelse av anleggsgjennomføringen.</p>	Notat

	anleggsveger, midlertidig trafikkavvikling/faseplaner		
Miljøoppfølgingsplan	Miljøoppfølgingsplanen skal ivareta ytre miljø i prosjektet, fra planlegging, via prosjektering og gjennom anleggsperioden. Planen utarbeides iht NS 3466:2009	Det utarbeides en miljøoppfølgingsplan (MOP) for reguleringsplanen. Planen bygger på utredningsarbeidet som gjennomføres til reguleringsplan og utarbeides med det detaljnivået en har om anleggsgjennomføring til regulering. Planen skal være et levende dokument og skal oppdateres i senere faser av prosjektet.	Notat

4.2 KONSEKVENsutredning

Det er avklart at tiltaket utløser konsekvensutredninger for naturmangfold på grunn av inngrep i Trettenstryka biotopvernområde. Under følger utredningsprogram for konsekvensutredningen.

4.2.1 NATURMANGFOLD PÅ LAND

Tema utredes iht. Miljødirektoratets veileder M-1941, Konsekvensutredning av klima og miljø, kap. 1 Naturmangfold.

Temaet naturmangfold omfatter vurderinger av virkninger på naturtyper, arter med økologiske funksjonsområder og landskapsøkologiske funksjonsområder. Virkninger på verneområder vurderes også.

Formålet a) i biotopvernet for Trettenstryka er å bevare viktige overvintrings- og oppholdsområder for fossekall, sangsvane, knoppsvane, kvinand, laksand, stokkand og strandsnipe.

Kunnskapsgrunnlaget når det gjelder fossekall i planområdet er svært godt som følge av årlige tellinger av vinterfuglbestanden tilbake til vinteren 1979/80. Gjennomsnittbestanden i midten av desember måned er 49 individer. Det er nokså store variasjoner i antall fossekall fra år til år, men i de viktigste tilholdsstedene (Losnaosen – Tretten bru og Lybekkstrømmen) er isforholdene nokså stabile. Kunnskapen om andre vannfugl som bruker området vinterstid er også godt. Rapporten «Trettenstryka fuglefredningsområde – Vintertellinger av vannfugl – grunnlagsrapport for plan om restaurering og kompensasjon» (Kistefos Skogtjenester rapport nr. 22, 2023) er et sentralt grunnlag for vurderingene av tiltakets påvirkning på vannfugl.

Det er i tillegg laget en restaurerings- og kompensasjonsplan for bygging av midlertidig bru (NINA, 2023). Tiltakene i planen er gjennomført. I forbindelse med bygging av midlertidig bru, var SF Innlandet involvert, og det er også innhentet kunnskap fra flere sentrale og regionale myndigheter.

Kunnskapsgrunnlaget for vannfugl inkl. fossekall vurderes som tilstrekkelig.

Formålet c) i biotopvernet for Trettenstryka er å bevare viktig leveområde for svartgubbe, rosenkjuke, knerot, doggpil og firling.

Lokalitetene for disse artene befinner seg sør i verneområdet. Kunnskapsgrunnlaget for vegetasjonen på land innenfor planområdet, særlig vestsiden av Lågen er begrenset og det planlegges derfor kartlegging av dette innenfor planområdet i 2026.

4.2.2 VANNMILJØ OG NATURMANGFOLD I VANN

Temaet utredes iht. Miljødirektoratets veileder M-1941, Konsekvensutredning av klima og miljø, kap. 2 Vannmiljø og naturmangfold i vann.

Med begrepet vannmiljø menes både økologisk og kjemisk tilstand (vannforskriften) og naturmangfold (arter og naturtyper) i vann.

En utredning av vannmiljø og naturmangfold i vann inkluderer både:

- utredning av og naturmangfold i vann (vannlevende naturtyper og arter) i henhold til naturmangfoldloven
- utredning av økologisk og kjemisk tilstand på vannforekomster, i henhold til vannforskriften

Formålet b) i biotopvernet for Trettenstryka er å bevare viktige gyte- og oppvekstområder for storørret og harr. Formålet er innenfor første punkt i punktlista over. Tilstand i vannforekomsten er også viktig å utrede, som leveområde for naturmangfold i vann, samt at dette tema skal vurderes etter vannforskriftens mål om at tiltak ikke skal forringe vannkvaliteten.

Kunnskapsgrunnlaget for storørret vurderes som godt. Det ble i 2015 gjennomført en kartlegging av funksjonsområder for fisk i Gudbrandsdalslågen (NINA, 2015) hvor gyteplasser for storørret rett nedstrøms Tretten bru, samt i Lybekkstrømmen ble lokalisert. Gyteplass for harr ble lokalisert noe lenger sør. I forbindelse med restaurerings- og kompenseringsplan for bygging av midlertidig Tretten bru i 2022, ble gyteområdene i planområdet verifisert av NINA og det ble lagt ut gytegrus som kompenserende tiltak i forbindelse med etablering av den midlertidige brua. Tiltakene i planen er gjennomført. Kunnskapsgrunnlaget er også sammenstilt i forbindelse med alternativsvurderinger nye Tretten bru (Cowi, 2024).

Planområdet ligger innenfor vannforekomsten 002-1208-R Lågen nedstrøms Losna ned til Aurvika. Det er tatt biologiske prøver (påvekstalger og bunndyr), men disse er tatt ut nedstrøms avløpsrensaneanlegget og kan derfor p.g.a. restutslipp fra rensaneanlegget gi et feil bilde av de biologiske parameterne. Det anbefales derfor å ta ut biologiske prøver (bunndyr, eller påvekstalger). Vannforekomsten har ukjent kjemisk tilstand, samt ukjent tilstand for vannregionspesifikke stoffer. Det bør derfor tas ut prøver av vannkjemi samtidig med biologiske prøver. Det anbefales to prøvetakingsrunder for å få tilstrekkelig pålitelighet på dataene.

Nytt og eksisterende kunnskapsgrunnlag vil sammenstilles og vurdering av verdi og påvirkning og konsekvens vil gjennomføres. Det vil utarbeides anbefalinger for avbøtende tiltak for vannmiljø og naturmangfold i vann.

4.3 RISIKO- OG SÅRBARHETSANALYSE

I tråd med krav som fremgår av plan- og bygningslovens § 4-3, vil det bli utarbeidet en risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse) for detaljreguleringsplanen som del av planprosessen.

En ROS-analyse skal vurdere hvorvidt og på hvilken måte den planlagte utbyggingen resulterer i økt eller redusert risiko og sårbarhet. Analysen utføres i tråd med metodikk beskrevet i DSB sin veileder Samfunnsikkerhet i kommunens arealplanlegging (DSB, april 2017).

ROS-analysen omhandler permanent fase, dvs. når området er ferdig utbygd etter gjennomføring av plan. Forhold i anleggsfase er regulert gjennom annet regelverk, og inngår ikke i analysen. Vurderingen knytter seg generelt til egenskaper ved omgivelsene og egenskaper ved tiltaket. Aktuelle temaer som er gjenstand for nærmere vurdering i en ROS-analyse for planforslaget er naturfarer knyttet til flom, skred og ras, samt uønskede hendelser knyttet til driften av et datasenter.

Konsekvenser for natur og miljø vurderes gjennom de øvrige utredningstemaene i planprogrammet. Dersom det avdekkes risiko for akutt forurensning som kan skade miljøet, skal det vurderes behov for en miljørisikoanalyse.

4.4 NULLALTERNATIVET

Nullalternativet tar utgangspunkt i slik situasjonen ville vært ett år etter åpning av planlagt tiltak, dersom tiltaket ikke skulle bli gjennomført.

Ny Tretten bru har planlagt byggestart i 2028, med planlagt åpning høsten 2029. Nullalternativet tar derfor utgangspunkt i år 2030. Den midlertidige brua som står i dag, har levetid fram til 2033. Nullalternativet er derfor midlertidig bru som må byttes ut hvert 10. år.

5. MEDVIRKNING OG FREMDRIFT

5.1 INFORMASJON OG MEDVIRKNING

Det legges opp til at planprosessen vil følge en ordinær medvirkningsprosess i samsvar med plan- og bygningslovens kapittel 5: «Medvirkning i planleggingen». Dette innebærer at det vil være to høringsperioder: først en for dette planprogrammet, og deretter høring av et planforslag med konsekvensutredninger når det foreligger. Som supplement til den ordinære høringsprosessen vil det bli lagt opp til åpne folkemøter i høringsperioden av både planprogrammet og planforslaget med konsekvensutredninger.

Ved høring av planprogrammet ønskes innspill til hvilket alternativ som foretrekkes og hvordan påfølgende planarbeid er beskrevet gjennomført, samt om det foreligger særlige hensyn som er viktige å ivareta i det påfølgende planarbeidet og konsekvensutredningene. Ved høringen av det påfølgende planforslaget er det viktig å gi innspill til det konkrete planforslaget med foreslåtte løsninger og konsekvenser. Med hjemmel i plan- og bygningslovens § 3-2 er offentlige organer på sin side pliktige til å delta i planleggingen når et planforslag berører deres saksområde eller egne planer og vedtak.

Innspillene vil etter utløpet av fristen for hver høringsperiode, vurderes og kommenteres av forslagsstiller, og eventuelt innarbeides i de respektive plandokumentene. Plandokumentene vil deretter oversendes til kommunen for intern saksbehandling og påfølgende behandling i politiske utvalg som fatter vedtak.

I tillegg til det ordinære medvirkningsopplegget, er det planlagt følgende arenaer for medvirkning:

Møter med referansegruppe: det planlegges for tre referansegruppemøter med regionale myndigheter fram mot låsing av veglinje og bruplassering i september 2026. Inviterte deltakerne i referansegruppa er NVE, Statsforvalteren i Innlandet, Statens Vegvesen, Nye Veier og Innlandet fylkeskommune. I møtene vil deltakerne orienteres om innhold i planprogram, grunnlag for faglig anbefaling og eventuelle endringer i planprogram etter høring. Til slutt tar man sikte på at referansegruppen skal komme til enighet om ett utredningsalternativ for videre planprosess.

Regionalt planforum i Innlandet: regionalt planforum er en arena for dialog mellom kommuner og regionale myndigheter. Aktuelle planer meldes inn til møtene i forkant for å få innspill fra fylkeskommunen og statlige etater.

Dialogmøter: det gjennomføres dialogmøter med interessenter/berørte parter ved behov. Typiske interessenter vil være TINE Meieriet Tretten, Circle K, direkte berørte grunneiere etc. Det er allerede avholdt dialogmøte med Forsvaret og Statens vegvesen vedr midlertidig bru.

Dialogmøter med planmyndigheten: det gjennomføres dialogmøter med kommuneadministrasjonen. I tillegg til at vi informerer lokalpolitikere jevnlig gjennom prosessen.

5.2 FRAMDRIFTSPLAN

Prosess	Uke/år	Merknad:
Informasjonsmøte for publikum/berørte parter	21/26	
Fastsetting av planprogram	38/26	
Høringsfrist for merknader til planprogram	26/26	
Overlevering av planforslag/konsekvensutredning til kommunen	51/26	
Høring av planforslag	3/27 - 10/27	
Informasjonsmøte for publikum/berørte parter	5/27	
Vedtak av reguleringsplan	26/27	

6. VEDLEGG

Silingsnotat, datert 15.05.2026